

За ГРАД говори Урсула Лојбли, директорка Швајцарске канцеларије за сарадњу у Републици Србији

Нов стратешки оквир за сарадњу са Србијом

-Швајцарска наставља да подржава Србију и њене институције, цивилно друштво и приватни сектор у областима које је подржала и у претходном четворогодишњем периоду. У питању су три главне области у које спадају управљање, економски развој и запошљавање, као и одржива енергија и отпорни градови. Програмом подршке, обухваћени су и Крушевац, Брус, Трстеник и Варварин – каже Урсула Лојбли, најављујући нову швајцарску Стратегију за сарадњу са Србијом 2018-2021. године

- Нов стратешки документ је заправо наш четворогодишњи план рада који треба да остваримо у оквиру швајцарско-српске развојне сарадње. Наша визија је развијена, демократска и економски стабилна Србија. У следеће четири године ћемо радити на томе, заједно са нашим српским партнерима, на националном и локалном нивоу.

***Билатерална сарадња наше две земље је, чини се, стабилна, дуготрајна и без трзавица. Како је Ви оцењујете?**

- Швајцарско-српска сарадња чврста је и стабилна, утемељена је на међусобном поверењу, поштовању, као и на уважавању међусобних разлика. Ми смо суседи иако се територијално не граничимо. Пошто и једни и други живимо у Европи која је наш заједнички животни простор, ми смо комшије. А добар комшија је вредност сама по себи. За швајцарску државу међународна заједница јесте дубоко међуповезан и међузависан систем. Због тога смо веома посвећени региону Западног Балкана и Србији која нам је у фокусу као један од главних фактора регионалног мира, стабилности и просперитета. Посебан квалитет сарадњи са Србијом даје и чињеница да преко 200 000 становника у Швајцарској има српско порекло. То је значајан проценат ако знамо да у Швајцарској живи укупно 8 милиона људи. Српска дијаспора значајно доприноси укупном економском, друштвеном и културном животу, што озбиљно узимамо у обзир. Истовремено, што ретко ко зна, у Србији је присутно и активно око 500 швајцарских компанија и наш је интерес да оне послују у стабилном политичком, економском и друштвеном окружењу. Због свега наведеног наша је подршка заснована на континуитету јер желимо да будемо поуздан и кредибилан партнер Србији.

*** Документ Стратегије званично је предат председници Владе Србије. Да ли је и креиран у сарадњи са Владом?**

-Тако је. Почетком марта заменица државног секретара спољних послова Швајцарске Конфедерације, Кристина Марти Ланг свечано је у Влади Србије уручила Стратегију премијерки Републике Србије, госпођи Ани Брнабић. За нас је овај документ путоказ како ћемо сарађивати са свим заинтересованим странама у циљу што ефикаснијег рада на задацима које смо поставили. Важно је да кажем да Швајцарска стратегија сарадње са Србијом прати приоритете Владе Србије у процесу европских интеграција јер циљ нам је да помогнемо тамо где је помоћ потребна. Из тог разлога и сама израда документа извршена је у блиској сарадњи и кроз консултације са српском страном. Стратегију ће спроводити Швајцарска канцеларија за сарадњу која је део амбасаде Швајцарске у Републици Србији. Иначе, документ је заједничко дело Швајцарске агенције за развој и сарадњу (СДЦ) и Швајцарског државног секретаријата за

економске послове (СЕЦО).

***Каква је досадашња сарадња Швајцарске канцеларије са Крушевцем и околним општинама?**

- На веома високом и интензивном нивоу. Успоставили смо стабилну сарадњу и комуникацију са свим локалним самоуправама у Расинском округу. Осим у Крушевцу, спроводимо пројекте и у Брусу, Трстенику и Варварину.

Конкретно у Крушевцу интензивно радимо, пре свега у области економског развоја и запошљавања младих и у области управљања. Кроз пројекат „Знањем до посла (E2E)“, у Крушевцу смо усмерени на запошљавање 55 стићеника Васпитног поправног дома, као једне од теже запошљивих група. Изузетно смо посвећени идеји инклузије и укључивању свих рањивих група у ширу заједницу, нарочито у економски развој. То је наша политика у свим државама где смо активни као партнер и донатор. Сматрамо да је подршка рањивим групама и људима на маргини један од најбољих показатеља колико је неко друштво демократско и пре свега одговорно према својим грађанима. Кроз овај пројекат спроводи се и каријерно саветовање опште популације младих у Крушевцу. У сарадњи са четири приватне компаније радимо на обуци 50 младих људи за следеће образовне профиле: зубни техничар, кројач, техничар за гуме и књиговођа, од којих за последњи додатно радимо у партнерству са Привредном комором Крушевца.

У сарадњи са програмом Уједињених нација за развој (УНДП), Швајцарска подржава управу Крушевца, Александровца и Варварина како би се унапредили капацитети запослених службеника и подигли стандарди за интерну ревизију. Циљ овог пројекта је да се општинама помогне како би ефикасно, транспарентно и одговорно располагале јавним средствима. За укупну реформу јавне управе коју предано спроводи Влада Србије веома је значајно увођење потпуног реда у јавне финансије, што желимо да подржимо са наше стране. Пројекат се спроводи на читавој територији Србије и има вредност од 1,3 милиона еура.

Крушевац је изабран заједно са још три града да буде укључен и у програм енергетске ефикасности и управљања енергијом. Кроз овај пројекат Швајцарска жели да помогне изабраним општинама да управљају изворима енергије и да кроз већу енергетску ефикасност у јавној инфраструктури и објектима (претежно школских објеката), утиче на свеукупно економично али и здравије коришћење извора енергије. Изабране општине ће моћи да конкуришу и за Европску награду за енергију. Пројекат је у овом тренутку у почетној фази али очекујемо интензиван рад са надлежним у локалној самоуправи на даљим активностима. Укупна вред-

ност пројекта за четири града је око осам милиона еура. У оквиру пројекта “Развој приватног сектора” у Трстенику смо са два прерађивача малина направили модел подршке незапосленим младима да започну сопствену производњу. Пружамо финансијску и саветодавну подршку како би се млади произвођачи позиционирали на тржишту. Сличан модел смо применили и у Брусу, у области пчеларства. У Трстенику и у Брусу смо тестирали још један нови модел финансирања пројеката у традиционалној производњи путем високо осигураних и обезбеђених позајмица.

Заједно са УНИЦЕФ-ом у три крушевачке школе спроводимо и активности кроз Заједнички програм укључивања Рома и маргинализованих група у оквиру пројекта “Смањење ризика од непогода” где школску децу суочавамо са ризицима и адекватним понашањем у хитним случајевима, ситуацијама елементарних непогода и других изненадних и неочекиваних околности.

***Да ли су новчана средства једини облик билатералне подршке коју ће Швајцарска пружити Републици Србији кроз нову Стратегију сарадње?**

- Иако говоримо о значајним средствима, у питању је 95 милиона евра, радујемо се што то није једини облик билатералне донаторске сарадње коју ћемо остварити. Кроз искуство, експертизу, трансфер знања и промоцију наших вредности настојимо да додатно ојачамо финансијска улагања у Србију. За нас као Швајцарску од изузетно је значаја напредак институција, стално побољшање и јачање грађанске партиципације у процесу доношења одлука, развијање културе заједништва, толеранције, суживота свих друштвених група, укључивање грађана у економске токове, развој дуалног образовања и јачање локалне заједнице. Наше опредељење у међународној сарадњи, под чији оквир улази и сарадња са Србијом, засновано је на три темељна принципа: свет без сиромаштва, глобални мир и одрживи развој. Унутар тог оквира планиране су све предстојеће активности у оквиру нове Швајцарске стратегије сарадње са Србијом за период 2018 – 2021. године. Н.Будимовић

